

teur van 't geciteerde Zondagsblad schreef? Echter onjuist en onwaar is de bewering dat De Cock een schier onhandelbaar persoon is; met zoo te schrijven bezondigt men zich schromelijk aan het negende gebod. Hij was eer te veel toegevend; dat is bij het Zwolsche schisma wel gebleken. Hij hakte er maar niet op los, maar wel hakte hij met krachtigen bijslag als de noest hard bleek te zijn. Heeft De Cock eer verbitterd dan verbeterd; waar kwam de verbetering aan het licht op het getuigen van een Brummelkamp en een Gezelle Meerburg, toen deze beide mannen, geen tegenstanders van Gezangen, achterwege lieten een of meer Gezangen op te geven? Ook Van Velzen kan men, wat de gezangenkwesie betreft, niet naast De Cock stellen; waarom verbeterden zich de Friesche collega's niet op diens voorbeeld, opwekking en roepen? Men late toch af op deze wijze de Afscheiding te bestrijden, dan neen, wil men dit botte tuig steeds weer te voorschijn halen, dan neme men ons niet kwalijk daaruit het besluit te trekken, dat er heel weinig bruikbaar wapentuig schijnt geborgen in het arsenaal der bestrijders van de Afscheiding, waarbij de strijd wel met stompe en verroeste wapens moet worden gestreden, doordat er te veel gebruik van gemaakt is tegen personen, en wijl het niet dienstig schijnt geacht te worden tegen de zaak zelf, door deze personen gediend.

G. KEIZER.

(Wordt vervolgd.)

„Doorzoek uzelfen nauw“.

We citeerden Ds Veenhof, „Ons Kerkblad“. Hij vervolgt:

In dit laatste artikel willen we nog een tekst uit het Oude Testament bekijken.

Ook een zeer bekende en — zeer misbruikte. En weer is de vraag, die ons voor oogen staat deze, of soms in deze tekst 'n aanwijzing ligt, dat het zelf-onderzoek waarde heeft voor het komen tot verzekerdheid des geloofs.

De tekst, dien we bedoelen is Zefanja 2:1: „Doorzoek uzelfen nauw, gij volk, dat met geen lust bevangen wordt.“

Als we deze woorden lezen, zóó, als ze in onzen huisbijbel staan, dan schijnt hier toch wel 'n zeer sterk bevel tot zelfonderzoek gegeven te worden.

Evenwel als we 'n bijbelverklaring opslaan om eens nauwkeurig na te gaan, wat hier eigenlijk bedoeld is, dan doen we een ietwat ontuchtterende ervaring op.

Het blijkt dan namelijk, dat 't allerminst zeker is, of dat woord: doorzoeken, waar 't ons om te doen is, hier eigenlijk wel mag staan!

In de Kanteekening is reeds voor 300 jaar geschreven, dat het hebreuwsche woord, hier door Zefanja gebruikt, samenhangt met 'n woord, dat aanduidt het verzamelen van stoppels op het afgemaaidde korenveld. 't Woord dat de Kanteekening hier op het oog heeft is bijv. te vinden in Exodus 5:12, waar gesproken wordt van de Israëlieten, die in Egypte, als slaven, stoppelen en stroo verzamelden voor 't maken van tichelsteenen.

Daarom zegt de Kanteekening dan ook, dat er in 't hebreuwsch eigenlijk staat: verzamel u.

In onzen tekst zou dan dit woord verzamelen figuurlijk worden bedoeld. Zooals iemand, die stoppels zoekt, zorgvuldig de grond afzoekt om die te vinden — zoo zou hier 't goddelooze volk van Juda opgeroepen worden om zorgvuldig hun doen na te gaan, opdat zij zouden verstaan, hoe zwaarlijk zij God, den Heere vertoerd hebben met hun groote en menigvuldige zonden.

Calvijn wil van de vertaling: onderzoekt u, niet veel weten, en vertaalt: verzamelt u. Deze vertaling is ook te vinden in den onlangs verschenen afrikaanschen bijbel, waar we Zef. 2:1 als volgt vinden: Versamel julie, ja wees versameld, o nasie wat niet schaamt word niet!

Nog weer anderen denken dat de profeet hier vooral geleet heeft op de houding van menschen, die stoppelen zoeken. Immers, zulke stoppelzoekers gaan over 't veld zich telkens en telkens bukkend. Bij elke pas ziet men hen diep buigen.

Welnu zoo moeten de inwoners van Juda nu ook doen: Ze moeten zich buigen, diep neerbuigen. Natuurlijk niet alleen lichamelijk. Ze moeten zich neerbuigen, verootmoedigen voor hun God!

Deze meening schijnt ook die van Prof. Ridderbos te zijn. In de „Korte Verklaring“, uitgave Kok, vertaalt hij Zef. 2:1 aldus: Buig u, buig u neder, gij volk, dat van geen schaamte weet!

Hoe moeilijk 't nu ook is, om de juiste beteekenis van die eerste woorden op te sporen — de bedoeling van den tekst is overduidelijk.

Zefanja ziet als 'n dreigende, zwarte wolk 'n ontzettend gericht over Juda naderen.

Zoo angstwekkend nabij is het, dat hij den HEERE hoort komen en 't angstgeschreeuw der menschen en 't ineen storten der huizen hem reeds klinkt in de ooren.

En in die dreigende, nabije gerichtsplaag hoort hij ook reeds de dreun van het groote oordeel, dat over heel de wereld zal gaan. 't Oordeel van de jongste dag.

Hartstochtelijk en bewogen heeft hij dat alles gezegd in hoofdstuk I.

Heeft Zefanja nu niets anders te doen dan te spreken van gerichten en oordeel, gejammer van menschen en gekraak van gebouwen?

Zeker — want, zooals Calvijn zoo fijn opmerkt,

't doel van alle bestraffingen en bedreigingen des Heeren, is ons te doen weten, dat Hij te verbidden is, wanneer wij met waar berouw tot zijn barmhartigheid de toevlucht nemen. Een oordeelsaankondiging is altijd genade.

Daarom mag Zefanja na de oordeelsaankondiging de weg tot behoudenis wijzen.

Ik twijfel niet, zegt Calvijn, of hij toont hier het middel, waarmee het oordeel Gods, waarmee hij hen zooeven bedreigd heeft, kan voorkomen worden.

En Prof. Ridderbos zegt bij de verklaring van dit en de volgende verzen: Deze verzen bevatten een oproep tot bekeering.

Met het volk, dat „van geen schaamte weet“ bedoelt Zefanja dan 't volk van Juda. 't Leeft in de zonde. Het kenmerkt zich door schaamteloosheid en overmoed.

Ja 't goddelooze volk wordt hier aangesproken. In vers 3 richt de profeet zich pas tot de vromen, de „zachtaardigen des lands“. We moeten daar goed op letten.

En nu tegen die schaamtelozen en overmoedigen die daar loopen met uitgestrekte hals en 'n hooge borst zegt de Profeet: Buig u, buig u neder, gij volk, dat van geen schaamte weet. Ze moeten zich dus verootmoedigen, hun zonden leeren zien en daarna ootmoedig belijden.

't Is nu wel duidelijk, dat van 'n ziele-ontleding hier geen sprake is, laat staan om daardoor te komen tot verzekerdheid des geloofs.

Zefanja spreekt goddeloozen aan, dat maakt 'n dergelijke opvatting reeds bij voorbaat onmogelijk.

Bovendien als hier nog 'n zelfonderzoek kan ter sprake komen, is dat alleen gericht op en bedoeld voor 't leeren zien van de zonden. De zonden, die tenslotte niet meer als zonden werden gekend en gevreesd.

Aan 't einde van deze bespreking van enkele schriftplaatsen, mogen we dus constatoeren, dat in de drie, veel misbruikte teksten 2 Kor. 13:5, 1 Kor. 11:28 en Zef. 2:1 iedere gedachte aan 'n mogelijkheid om door 't naspeuren van 't „zieleleven“ te komen tot verzekerdheid des geloofs volkomen vreemd is.

Natuurlijk is hiermee de kwestie niet afgedaan of opgelost. Maar van groote waarde is, dat men de woorden Gods, die vaak in die verkeerde richting gebruikt worden, zuiver verstaat. Ieder onderzoek naar de dingen die 't geloof raken, moet aanvangen met 'n zuiver nagaan van wat de Schrift daaromtrent zegt.

Let wel, hier is niet geschreven tegen de zelfbeproeving. Er is wel geopponeerd tegen een rondcirkelen van den mensch om zichzelf, een meten van zichzelf met zichzelf.

En eer men daarvan kwaad zegt, dient men na te gaan, of wat hier van de Schrift, en ook van de „vaderen“ gezegd is, waar is, ja, dan neen.

Indien ja, dan denke men er over na.

Nieuwe Spelling!

We citeren nog eenmaal „De Groene Amsterdammer“ (H. Bouma) over onze „gezegende“ nieuwe spelling:

XIV

Hoe hemels en rein is de dageraad,
Die de nakende mens soms gadeslaat,
Dat deze in extase, dat paf van de barre waarachtigheid die staat!

XV

Men ging de oude vesting kort en goed ontmantelen;
'k Zag muren slopen op de oude wallen,
'k Zag poorten wankelen en rondelen en kantelen
kantelen

En tot een waardloos puin ter aarde vallen.

— Is dat Hollandsch? — Neen, Hollands.

XVI

Ga niet uitsluitend de groten fêteren en eren:
Het houdt onwillens in kleineren kleineren.

XVII

Ik zag de trein als een verschrikking naderen,
Het vreeselijk onheil was niet af te weren:
De raderen verplet.... pardon een schrijffout, even raderen.

XVIII

Reeds kwam een eerste aarzlend zonlicht langs de velden schamperen

En wekte een enkele van de steedse heren,
Die uitgetogen waren om rustig daar te kamperen.

XIX

Waar ons in diep geheim te legeren om er te legeren
Wat goud moet worden, dat wij zoozeer begeren,
Als 't eenig ergoed om aan de kinderen te legeren.

XX

Hoor toch dat kakelen en krakelen van die kippen,
Die alle tegelijk van 't verse water willen nippen.

XXI

De lucht betrok en 't zonlicht was al hard aan 't interen,
De zeilen klapperden, de wind begon te keren.
In 't roefje kaartje men, een heer kwam uit met klaveren,
De schipper zei: vals spel mijnheer, let op, 't loopt uit op laveren.

De auteur voegt er aan toe:

Ik laat het hierbij: Overdaad schaadt. Basta! Ik heb aangetoond, i.e. dat de naamvals-n niet gemist kan worden zonder zware kans op onduidelijke dubbelzinnigheid en mijn voorbeelden zijn niet van den gewonen zinsbouw: Den leeuw schoot de jager. 2e. Dat de afschaffing der dubbel e niet zonder meer is te accepteren. Dienaangaande (omdat men van den afbreker kan eischen op te bouwen) doe ik het volgende voorstel. We stellen als taalregel in: alle woorden (z.n.w., zowel als w.w.) eindigen op e len en er en, die waarvan de voorlaatste e is betoond, krijgen op die e een accent: é. Alzoo: wij gaan in abelen zin onder wakklende abelen met monteren moed de taal monterén, en ons niet

maskeren, noch iets maskéren, de braveren bravéren, de trotseren trotséren, de taal bij volle verrelen verélen! We schrijven dus in 't vervolg:

Babbelen, abélen. Handelen, rondélen, verdélen, bedelen, bedélen. Biggelen, vergélen. Kakelen, krakélen. Wandelen, panélen. Kemelen, kamélen. Haperen, dra-péren. Popelen. Geselen, pensélen, verélen (veredelen), panélen. Hevelen, bevélen. Wervelen, vervélen. Wan-welen, houwélen. Aarzelen, bazelen, mazelen.

Dobberen, schrobbréren. Redderen, rendéren. Wateren, watteréren. Enteren, ontéren, etteren, veréren. Kal-veren, halvénen. Lauweren, schuweren, verwéren. Bezéren.

Veel verwachting heb ik evenwel niet van mijn voorstel.

Waarom niet?

Omdat ik een grijsaard ben.

Er zijn ook jongeren, die den grijsaard in het laatste punt gelijk zijn. Basta....

Een „niet zóó, maar zó“-grap.

Prof. Waterink heeft er al op gewezen, dat onze „gezegende“ nieuwe spelling met een mop, een ministerieele, den volke is aangekondigd. Ze blijkt ook met een „mop“ te worden ingeleid. „Opbouw“ althans schrijft:

Dezer dagen las ik een brochure: „Niet zóó, maar zó“, een populaire toelichting bij de nieuwe spelling, door K. Heeroma. In een inleidend woord beveelt minister Marchant de lezing daarvan aan. Het boekje is geïllustreerd door den bekenden teekenaar Ton van Tast. De schrijver, die op werkelijk zeer populaire wijze het spellings-vraagstuk behandelt en verdedigt, zegt ergens: „De taal, die we nu met de nieuwe spelling zo goed mogelijk proberen weer te geven, wordt het Algemeen Beschaafd Nederlands genoemd, afgekort als het A. B. N.“ en betoogt dan o.m. het volgende: „Over dat A. B. N. moet u niet te min denken. Er zijn zoveel dingen, die ons volk verdelen, welnu, hier hebben we nu eens een ding, dat ons volk verbindt. Het A. B. N. is de taal van den burgemeester, den dominee en den schoolmeester. De burgemeester spreekt in het A. B. N. het nieuwe raadslid toe en hoopt, dat hij met hem zal kunnen samenwerken tot heil van de gemeente. Dat hopen wij ook en de taal zal in ieder geval geen belemmering zijn. De dominee houdt zijn preek in het A. B. N. en wie er bij gaat zitten slapen moet het zelf weten, maar kan zich in geen geval verontschuldigen met het voorwendsel, dat hij den dominee niet kan verstaan. De schoolmeester is er ook nog en gelukkig maar, want nu zijn we er zeker van, dat alle kinderen het A. B. N. leren en zich later in het leven kunnen redden“.

De burgemeester komt er goed af in deze beschrijving, de schoolmeester meer dan uitstekend, maar de dominee? Och arme, deze is het mikpunt voor des schrijvers humoristische pijl. Van een slaperigen raad heeft de schrijver nooit gehoord, van een slaperige klas leerlingen evenmin, maar de dominee heeft nog steeds zijn slaperig gehoor. Wedden, dat de heer Heeroma in geen twintig jaar in de kerk geweest is?

De heer Heero(o)m-á(h) niet in de kerk geweest? — foel. En dan „zó“ te schrúven....

Niet zó, maar zóó.

We zullen maar in de moppentrommel blijven zoeken. Dat gebeurt meer, als men zich ergert, zonder iets tegen hetgeen ergernis opwekte te kunnen doen.

Het Handelsblad over de „bemiddeling“ van Dr H. W. v. d. Vaart Smit.

Het onder „Kerkelijk Leven“ geplaatste artikel schreef ik Woensdagmorgen. Eerst Donderdagmorgen kreeg ik er kennis van (door toezending van een ex. Hdbl.), dat het Algemeen Handelsblad, waarvan ik geen lezer ben, een avond te voren zich reeds had uitgelaten over deze zaak; al is het dan ook, dat het orgaan andere dingen zegt, dan mijn artikel. We lezen:

Eenige dagen geleden hebben wij onder Kerknieuws een berichtje geplaatst, dat de Gereformeerden in de Deutsche Evangelische Kerk met het regime van bisschop Müller verzoend waren. Wij hadden dit aangenomen op grond van een bericht van het Ned. Christelijk Persbureau. Ditzelfde bureau neemt echter thans het bericht weer deels terug door o.m. te schrúven, dat van de Gereformeerde gemeenten in het Wupperthal de „berichten tegenstrijdig luiden“, dat tot de Westfaalsche oppositie ook de Gereformeerden in Westfalen behooren enz., enz. Wij kunnen ons voorstellen, dat bij de ingewikkelde toestanden in de Deutsche kerk een bericht later niet juist, of niet geheel juist blijkt, maar in deze heele zaak zit iets, dat rúkelijk zonderling is.

Het blad licht zijn bewering aldus toe:

Dit „Nederlandsch Christelijk Persbureau“ te Zwijndrecht meldt n.l., dat zijn directeur, Dr H. W. van der Vaart Smit, Gereformeerd predikant te Zwijndrecht, de bemiddelaar is tusschen de oppositie en het regime van Müller. Gisteren zond men ons, en wel met de kennelijke bedoeling om tevens het bericht van de verzoening van de Gereformeerden weer terug te nemen, een stuk.

Daarna volgt het bericht, dat ook in de chr. pers gestaan heeft; alleen, iets vollediger; daarom neem ik het op:

„Wij vernemen uit Berlijn: De directeur van het Nederl. Christ. Persbureau te Zwijndrecht, Dr H. W. van der Vaart Smit, die ten behoeve van komende publicaties over den kerkstrijd in Duitschland in dit land vertoef, is in den loop dezer onderzoekingen door de rijkskerkregering tot bemiddelaar tusschen de regering der kerk en de oppositie (de belijdenisbeweging) benoemd. Het is een bijzonder feit, dat een Nederlandsch theoloog deze functie vervult. De rechtvaardiging van dit feit ligt daarin, dat een figuur uit de oecumenische beweging te midden der moeilijke